

Sarajevo, 15.08.2016. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
08.08.2016.- 12.08.2016.

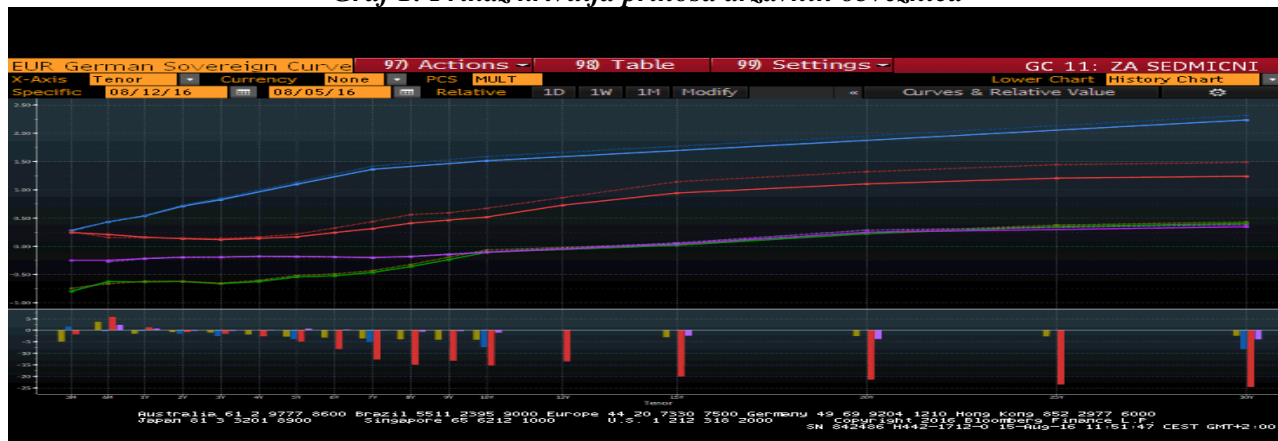
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	5.8.16		12.8.16		5.8.16		12.8.16		5.8.16		12.8.16		5.8.16		12.8.16	
2 godine	-0,62	-0,63	↘	0,72	0,71	↘	0,15	0,14	↘	-0,19	-0,19	→				
5 godina	-0,52	-0,55	↘	1,14	1,10	↘	0,22	0,17	↘	-0,19	-0,18	↗				
10 godina	-0,07	-0,11	↘	1,59	1,51	↘	0,67	0,52	↘	-0,09	-0,10	↘				

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	5.8.16	12.8.16	
3 mjeseca	-0,747	-0,799	↘
6 mjeseci	-0,666	-0,629	↗
1 godina	-0,597	-0,611	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 12.08.2016. godine (pune linije) i 05.08.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Tokom protekle sedmice zabilježeno je smanjenje prinosa evropskih obveznica. Prinosi desetogodišnjih njemačkih obveznica su na sedmičnom nivou smanjeni za 4 bazna poena, dok je najveće smanjenje od 10 baznih poena zabilježeno kod prinosa desetogodišnjih italijanskih obveznica. Dionički indeks Euro Stoxx 500 je na zatvaranju tržišta u petak iznosio 3.044,94 poena, što je najveći nivo zabilježen u posljednja dva mjeseca, dok je njemački DAX tokom protekle sedmice, tačnije tokom trgovanja u četvrtak, zabilježio najviši nivo od decembra prošle godine (10.742,84 poena).

U posmatranom periodu nije bilo značajnijih izjava evropskih zvaničnika. Ekonomisti MMF-a Andy Jobst i Huidan Lin su tokom protekle sedmice objavili da smatraju da je korištenje negativnih kamatnih stopa od strane ECB-a bilo uspješno, kao i da su negativne kamatne stope ublažile uslove na finansijskim tržištima za banke i njihove klijente. Ipak, upozorili su da duži period negativnih kamatnih stopa može nepovoljno uticati na zarade banaka, te da bi ECB trebalo više da se oslanja na programe otkupa finansijske aktive.

Njemačka je tokom protekle sedmice emitovala šestomjesečne trezorske zapise po prinosu od -0,619%, te desetogodišnje obveznice po rekordno niskom prinosu od -0,09%. Francuska je emitovala tromjesečne

trezorske zapise po prinosu -0,583%, šestomjesečne po rekordno niskom prinosu od -0,587% i dvanaestomjesečne po prinosu od -0,574%. Austrija je emitovala desetogodišnje obveznice po rekordno niskom prinosu od 0,073%. Belgija je emitovala tromjesečne trezorske zapise po rekordno niskom nivou prinosa od -0,602% i dvanaestomjesečne po, takođe, rekordno niskom nivou prinosa od -0,572%. Italija je emitovala dvanaestomjesečne trezorske zapise po prinosu od -0,19%. Grčka je emitovala tromjesečne trezorske zapise (2,7%).

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	AUG	3,0	4,2	1,7
2.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	JUN	0,5%	0,6%	-1,2%
3.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	JUN	0,5%	0,5%	-0,4%
4.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	JUN	-0,4%	-1,3%	0,5%
5.	Radnointenzivna proizvodnja – Francuska (G/G)	JUN	0,1%	-1,57%	0,7%
6.	Radnointenzivna proizvodnja – Holandija (G/G)	JUN	-	1,6%	1,2%
7.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR)	JUN	23,0	24,9	21,0
8.	Indeks potrošačkih cijena – Španija (G/G)	JUL	-0,6%	-0,7%	-0,9%
9.	Indeks potrošačkih cijena – Francuska (G/G)	JUL	0,4%	0,4%	0,4%
10.	Indeks potrošačkih cijena – Njemačka (G/G)	JUL	0,4%	0,4%	0,1%
11.	GDP – preliminarni podatak EZ	II kvartal	0,3%	0,3%	0,3%
12.	GDP – preliminarni podatak Njemačka (K/K)	II kvartal	0,4%	0,6%	0,7%
13.	GDP – preliminarni podatak Holandija (K/K)	II kvartal	0,4%	0,6%	0,5%
14.	GDP – preliminarni podatak Italija (K/K)	II kvartal	0,0%	0,0%	0,3%

SAD

Prinosi američkih dvogodišnjih, petogodišnjih i desetogodišnjih obveznica su na sedmičnom nivou smanjeni za jedan, četiri i osam baznih poena, respektivno. Sudeći prema kretanjima fjučersa na Fedovu efektivnu kamatnu stopu, ne očekuje se povećanje referentne kamatne stope na septembarskom i novembarskom sastanku, s obzirom na to da vjerovatnoće tog događaja iznose 16,00% i 17,8%. Vjerovatnoća ovog događaja na decembarskom sastanku je 42,3%. Ipak, pojedini Fedovi zvaničnici imaju drugačije mišljenje o tome. Predsjednik Feda iz St. Luisa, Bullard, izjavio je da očekuje jedno povećanje do kraja ove godine. Predsjednik Feda iz San Franciska, Williams, koji tokom ove godine nema pravo glasa na sastancima FOMC-a, izjavio je da bi se zalagao za povećanje referentne kamatne stope s obzirom na to da se bilježe pozitivni signali i na tržištu rada i po pitanju kretanja stope inflacije u SAD, koji se kreću ka ciljanim nivoima. Međutim, član Fedovog Odbora guvernera, Powell, izjavio je da smatra da postoji veliki rizik da se SAD suoče sa dužim periodom „prigušenog“ ekonomskog rasta, koji zahtijeva nizak nivo kamatnih stopa. Prema njegovim riječima, Fed ne treba da žuri sa povećanjem kamatnih stopa, te se zalaže za njihov „veoma postepen“ rast.

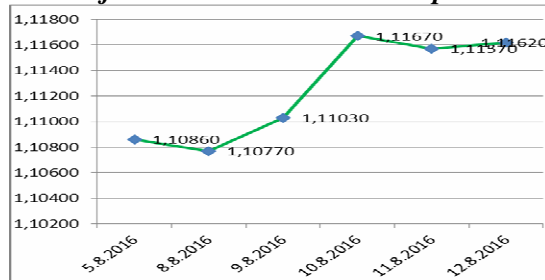
U četvrtak je zabilježen rekordno visok nivo dioničkog indeksa Dow Jones od 18.613,52 poena, kao i rekordno visok nivo dioničkog indeksa S&P 500 od 2.185,79 poena.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Fedov indeks uslova na tržištu rada	JUL	0,0	1,0	-0,1%
2.	Mjesečno stanje budžeta (milijardi USD)	JUL	-115,0	-112,8	-149,2
3.	Indeks maloprodaje (M/M)	JUL	0,4%	0,0%	0,8%
4.	Indeks cijena uvezene robe (M/M)	JUL	-0,4%	0,1%	0,6%
5.	Indeks proizvođačkih cijena (M/M)	JUL	0,1%	-0,4%	0,5%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	6. AUG	265.000	266.000	267.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD povećan sa nivoa od 1,1086 na nivo od 1,1162.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Britanski Nacionalni institut za ekonomiju i društvena istraživanja (NIESR) protekle sedmice je objavio prognoze, u kojima se očekuje da će GDP Velike Britanije tokom jula bilježiti rast za 0,3%. Član MPC BoE, McCafferty, izjavio je da BoE može i dalje smanjivati referentnu kamatnu stopu do nivoa od 0%, te dodatno proširiti kvantitativne olakšice, ukoliko se privredni rast u Velikoj Britaniji pogorša u narednom periodu. Prema rezultatima istraživanja koje je protekle sedmice objavila BoE, kompanije u Velikoj Britaniji očekuju da će Brexit imati negativan uticaj na kapitalnu potrošnju i zapošljavanje u narednih godinu dana. Takođe, iz BoE je saopšteno da je izdvojen iznos od 1,17 milijardi EUR za kupovinu britanskih državnih obveznica sa dospeljećem dužim od 15 godina. Budući da pojedini investitori žele da zadrže obveznice sa dužim rokovima dospeljeca, s obzirom na trenutne uslove niskih prinosa na tržištu, te da je posljedica toga bila nepokrivenost potražnje BoE u iznosu od 52 miliona GBP, iz BoE je objavljeno da će se ovaj iznos inkorporirati u drugoj polovini šestomjesečnog programa kupovina. Krajem protekle sedmice Reuters je objavio rezultate ankete, prema kojima većina ispitanih ekonomista smatra da će BoE ponovo smanjiti referentnu kamatnu stopu na novembarskom sastanku. Takođe, iz Reutersa je saopšteno da su ekonomisti predviđali rast britanske ekonomije od 0,6% u drugom kvartalu, dok najnovije prognoze pokazuju očekivani rast od 0,1% u drugom i trećem kvartalu. Ukoliko se navedene prognoze realizuju, to bi značilo i tehničku recesiju britanske ekonomije.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	JUN	-10,08	-12,4	-11,52
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	JUN	1,6%	1,6%	1,4%
3.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G)	JUN	1,3%	0,9%	1,5%
4.	NIESR procjena GDP-a	JUL	0,4%	0,3%	0,6%
5.	RICS balans cijena kuća	JUL	6%	5%	15%
6.	Građevinski sektor (G/G)	JUN	-2,1%	-2,2%	-1,6%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,84835 na nivo od 0,8640, dok je kurs GBP/USD smanjen sa nivoa od 1,3073 na nivo od 1,2920.

JAPAN

Kreatori monetarne politike BoJ na posljednjoj sjednici su istakli da BoJ treba da provede temeljnu procjenu efekata programa monetarnih stimulansa, kao i procjenu efekata negativnih kamatnih stopa na japansku privredu. U međuvremenu, japanski ministar ekonomije, Ishihara, izjavio je da politika negativnih kamatnih stopa ima pozitivan efekat na tržište nekretnina, te istakao da se nada da će niske kamatne stope dovesti do veće potrošnje. Tokom protekle sedmice japanski časopis Sankei je objavio da bi BoJ na septembarskom sastanku trebalo da nastavi sa povećanjem monetarne baze godišnjim tempom od 70 do 90 biliona JPY umjesto sadašnjih 80 biliona JPY. Istovremeno, Wall Street Journal je objavio rezultate istraživanja, u kojem je učestvovalo 20 ekonomista, koji su pokazali da će japanska ekonomija vjerovatno bilježiti godišnji rast za 0,7% u drugom kvartalu u odnosu na 1,9%, koliko je prognozirano za prvi kvartal (realni GDP u prvom kvartalu je iznosio 2,0% na godišnjem nivou).

Podaci o potrošačkim cijenama za ovu godinu su, u skladu sa očekivanjima, ostali skoro nepromijenjeni nakon što je Vlada Japana promijenila bazne godine u indeksu. Jednom u pet godina Ministarstvo međunarodnih odnosa i komunikacija revidira baznu godinu za izračun inflacije, odnosno kretanja cijena potrošnih dobara. Takođe, mijenjaju se komponente koje čine indeks, a sa ciljem da se na kvalitetniji način reflektuju trendovi u kretanju potrošnje.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

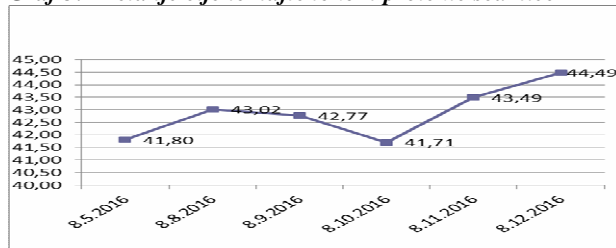
	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	JUN	773,3	763,6	39,9
2.	Tekući račun (u mlrd JPY)	JUN	1.103,5	974,4	1.809,1
3.	Monetarni agregat M2 (G/G)	JUL	3,3%	3,3%	3,5%
4.	Monetarni agregat M3 (G/G)	JUL	2,9%	2,9%	2,9%
5.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JUL	-4,0%	-3,9%	-4,2%
6.	Mašinske porudžbine (G/G)	JUN	-4,5%	-0,9%	-11,7%
7.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) P	JUN	-	-19,6%	-19,9%
8.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	JUN	0,3%	0,8%	-1,2%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio rast sa nivoa od 112,87 na nivo od 113,06. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY smanjen sa nivoa od 101,82 na nivo od 101,30.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena nafte je iznosila 41,80 USD (37,71 EUR). Isti dan ponovo su se pojavile špekulacije da je nekoliko članica OPEC-a opet zainteresovano za pregovore o postavljanju ograničenja na obim proizvodnje ovog energenta, nakon što je aktuelni predsjednik OPEC-a Mohammed Al Sada najavio da bi neformalni sastanak predstavnika zemalja članica OPEC-a mogao biti održan u septembru u Alžiru. Sredinom protekle sedmice objavljeno je da su američke zalihe sirove nafte povećane tokom protekle sedmice za 1,1 miliona barela u odnosu na prethodnu, uprkos očekivanom smanjenju za 1,5 miliona barela. Saudijska Arabija je povećala obim proizvodnje nafte na rekordno visok nivo od 10,67 miliona barela dnevno. Međutim, proizvodnja nafte u Venecueli je smanjena na najniži nivo u posljednjih trinaest godina (2,1 miliona barela dnevno). Tokom protekle sedmice objavljen je izvještaj OPEC-a, u kojem je navedeno da se očekuje da će tokom tekuće godine tražnja za ovim energentom biti povećana za prosječno 1,22 miliona barela, što je za 30.000 barela više od ranijih prognoza. Iz Međunarodne agencije za energetiku je saopšteno da bi tokom narednih mjeseci moglo doći do rebalansiranja na tržištu nafte, te su smanjili prognoze očekivanog nivoa povećanja globalne tražnje za ovim energentom (očekuju rast tražnje za 1,4 miliona barela dnevno), dok istovremeno očekuju usporenje rasta ponude nafte, najviše od strane zemalja koje nisu članice OPEC-a. Na zatvaranju tržišta u petak, cijena nafte je iznosila 44,49 USD (39,86 EUR), što je povećanje za 6,44% na sedmičnom nivou i predstavlja najveći nivo sedmičnog rasta zabilježen od aprila ove godine.

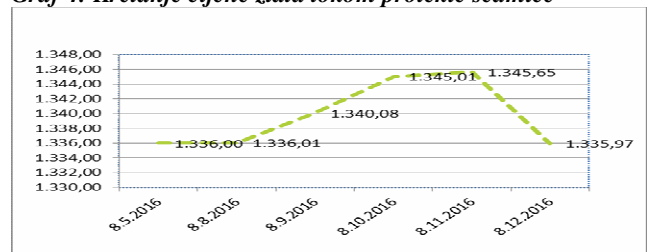
Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremlili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.336,00 USD (1.205,12 EUR). Nakon što je krajem prve sedmice jula cijena jedne fine unce zlata zabilježila značajno smanjenje, sve do četvrtka je bilježila svakodnevni rast, čime je nadoknadila prethodno smanjenje. Najveći doprinos rastu cijene zlata dale su špekulacije o tome da bi svjetske centralne banke mogle zadržati kamatne stope na niskom nivou, ali i da bi pojedine centralne banke mogle nastaviti sa proširenjem monetarnih stimulansa, što pogoduje cijeni ovog plemenitog metala. Ipak, cijena zlata je najviše osjetljiva na špekulacije o izmjeni Fedove monetarne politike. Međutim, učesnici na ovom tržištu špekulišu o tome da ova institucija neće žuriti sa značajnim pooštrenjem monetarne politike, uprkos pozitivnim podacima za domaći ekonomski rast, ali zbog jasnih signala usporenja globalnog ekonomskog rasta. Međutim, tokom protekle sedmice objavljena je izjava direktora odjela Global Banking and Markets u Scotiabank da očekuje da će potrošnja zlata u Kini i Indiji, dva najveća svjetska „potrošača“ ovog plemenitog metala, biti smanjena tokom ove godine za 15% do 20% pod uticajem smanjene investicione potražnje i smanjenja prodaje nakita, što bi moglo ograničiti rast cijene ovog plemenitog metala. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je smanjena i iznosila je 1.335,97 USD (1.196,89 EUR), što znači da na sedmičnom nivou gotovo da nije bilo promjene cijene.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Izvor: Bloomberg